

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-07- 430/25-31237/2

Podgorica, 19.09.2025.godine

Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, Niku Gjelošaju, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije

Veza: Vaš akt br. 07-328/25-4599/1 od 12.09.2025. godine

Poštovani gospodine Gjelošaj,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Razmatrajući dostavljeni tekst, utvrđeno je da je članom 15 Predloga zakona propisano prava na zaradu predsjednika Savjeta, članova Savjeta, direktora i zamjenika direktora, kao i utvrđivanje prava na mjesečni dodatak na osnovnu zaradu ostalih zaposlenih u Agenciji.

Imajući u vidu da je sistem zarada zaposlenih u javnom sektoru uređen Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, i da su zaposleni u Agenciji prepoznati ovim Zakonom, mišljenja smo da bi st. 3 i 4 člana 15 trebalo brisati.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izveštaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da će za implementaciju predloženog zakona biti potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije eksplicitno propisuje minimalni iznos za finansiranje Agencije za zaštitu konkurencije, i to najmanje 0,05% tekućeg budžeta Crne Gore. Kako je navedeno, ovaj iznos će varirati zavisno od ukupnog državnog budžeta, ali je procjena da se radi o stabilnoj i održivoj obavezi, koja neće značajno opteretiti javne finansije, a koja garantuje osnovne uslove za institucionalnu nezavisnost Agencije. Sredstva će biti usmjerena na obezbjeđenje kadrovskih, tehničkih i operativnih resursa koji su neophodni za sprovođenje zakona. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Takođe, navedeno je da Predlog zakona predviđa donošenje podzakonskih akata u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu, ali se ne očekuje da će iz tih akata proisteći nove, dodatne finansijske obaveze koje nijesu već predviđene samim zakonom.

S tim u vezi, obavještavamo Vas da je Ministarstvo finansija mišljenja da je shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", br. 11/25) član 17 Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije potrebno izmijeniti na način da glasi:

„Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Zahtjev za budžetskim sredstvima Agencije utvrđuje Savjet Agencije i dostavlja ga državnom organu nadležnom za poslove finansija.“

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nije saglasno sa predloženim procentualnim izdvajanjem iz budžeta, već je mišljenja da je neophodno da sredstva opredjeljuje kvalitet aktivnosti i njihov sveukupni doprinos opštem javnom interesu odnosno kvalitetu pružanja javnih usluga i da ne bi trebalo da su ista determinisana zakonski garantovanim procentom potrošnje. Takođe napominjemo, da je procentualno izdvajanje iz budžeta neprihvatljivo sa stanovišta načela programskog budžetiranja, racionalnog upravljanja javnim sredstvima i ciljeva javne politike.

S poštovanjem,

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KONKURENCIJE**

Član 1

U Zakonu o zaštiti konkurencije („Službeni list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21), član 1 mijenja se i glasi:

„Ovim zakonom uređuje se zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore i druga pitanja od značaja za zaštitu konkurencije.“

Član 2

U članu 5 st. 1 i 2 poslije riječi: „u značajnoj mjeri“ dodaju se zarez i riječi: „stvarno ili pravno“.

Član 3

Član 12 mijenja se i glasi:

„Za sporazume koji ispunjavaju uslove za pojedinačno izuzeće od zabrane iz člana 9 ovog zakona nije potrebno odobrenje Agencije.

U slučaju pokretanja ispitnog postupka protiv učesnika u sporazumu, teret dokazivanja da sporazum ispunjava uslove za pojedinačno izuzeće od zabrane je na učesniku sporazuma.“

Član 4

U članu 16 stav 1 tačka 1 riječi: „na relevantnom tržištu“ brišu se.

Član 5

U članu 17 stav 1 tačka 1 riječi: „ili druga finansijska institucija“ zamjenjuju se zarezom i riječima: „druga finansijska institucija ili investicioni fond“.

U tački 3 poslije riječi „cilj“ dodaju se riječi: „ili posljedicu“.

U stavu 3 riječ „ili“ zamjenjuje se zarezom, a riječ „koja“ zamjenjuje se riječima: „ili investicionog fonda koji“.

Član 6

U članu 18 stav 2 briše se.

Član 7

Član 19 mijenja se i glasi:

„ Pravni status i nadležnosti Agencije

Član 19

Agencija je nezavisan organ sa svojstvom pravnog lica, koji obavlja sljedeće poslove:

- 1) prati i analizira uslove konkurencije na tržištu i tržištima pojedinih privrednih sektora;
- 2) utvrđuje metode istraživanja konkurencije;
- 3) odobrava koncentracije učesnika, pod propisanim uslovima u skladu sa ovim zakonom;
- 4) preduzima mjere prema učesnicima i udruženjima učesnika za učinjene povrede konkurencije na tržištu ili preduzima mjere radi sprječavanja nastanka ili prestanka povrede i otklanjanja štetnih posljedica po učesnike i potrošače;
- 5) daje mišljenje o primjeni propisa u oblasti zaštite konkurencije;
- 6) priprema stručne osnove za izradu zakona i podzakonskih akata iz oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći;
- 7) utvrđuje visinu naknade za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uz saglasnost Vlade;
- 8) vodi upravni postupak i rješava u pojedinačnim upravnim stvarima;
- 9) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu i/ili izdaje prekršajne naloge u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji;
- 10) daje mišljenja u vezi sa važećim propisima, koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju;
- 11) formira ekspertska i savjetodavna tijela za potrebe sprovođenja ovog zakona;
- 12) sarađuje sa međunarodnim i nacionalnim organizacijama i institucijama u oblasti zaštite konkurencije;
- 13) donosi godišnji program rada;
- 14) podnosi Vladi i Skupštini izvještaj o radu za prethodnu godinu;
- 15) podnosi Vladi finansijski plan za narednu godinu;
- 16) objavljuje statističke podatke i vodi evidenciju o odobrenim i prijavljenim koncentracijama;
- 17) kontroliše sprovođenje mjera naloženih rješenjem;
- 18) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet), direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije i zaposleni u Agenciji ne smiju da traže ni da primaju uputstva od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, pravnih lica i drugih subjekata koji vrše javna ovlašćenja ili drugih pravnih i fizičkih lica prilikom obavljanja poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom ili zakonom kojim se uređuje kontrola državne pomoći.“

Član 8

U članu 20 stav 5 briše se.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 9

U članu 20b stav 2 mijenja se i glasi:

„Članove i predsjednika Savjeta imenuje Vlada, na osnovu postupka sprovedenog po javnom konkursu, vodeći računa o rodnoj ravnopravnosti.“

U stavu 3 riječi: „ponovo imenovani“ zamjenjuju se riječima: „imenovani najviše dva puta“.

Član 10

Čl. 20c, 20d i 20e mijenjaju se i glase:

„Uslovi i postupak za imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 20c

Za predsjednika i člana Savjeta može biti imenovano lice koje je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori koji, pored opštih, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- 1) ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, odnosno završen studijski program u četvorogodišnjem trajanju iz oblasti prava ili ekonomije;
- 2) uživa lični i profesionalni ugled;
- 3) ima najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima iz oblasti prava ili ekonomije.

Javni konkurs za imenovanje predsjednika i članova Savjeta objavljuje komisija koju imenuje Vlada (u daljem tekstu: Komisija), najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Savjeta, odnosno odmah po razrješenju člana Savjeta u skladu sa članom 20e ovog zakona.

Javni konkurs objavljuje se u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Javni konkurs naročito sadrži uslove i kriterijume za imenovanje predsjednika i člana Savjeta, kao i spisak dokumentacije koja se podnosi za potrebe javnog konkursa.

Uz dokumentaciju iz stava 4 ovog člana, kandidat obavezno dostavlja i pisanu izjavu o nepostojanju ograničenja za imenovanje u smislu člana 20d ovog zakona.

Komisija provjerava da li kandidati za predsjednika i članove Savjeta ispunjavaju uslove za imenovanje, obavlja intervju sa kandidatima koji te uslove ispunjavaju i dostavlja Vladi rang listu kandidata za imenovanje predsjednika i članova Savjeta.

Ako svi prijavljeni kandidati za predsjednika, odnosno članove Savjeta ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, prilikom utvrđivanja rang liste kandidata koji ispunjavaju uslove za imenovanje za članove Savjeta, Komisija uzima u obzir sljedeće kriterijume:

- 1) dužinu i radno iskustvo kandidata;
- 2) relevantno iskustvo kandidata iz oblasti konkurencije.

Komisija je dužna da u roku od 60 dana od dana isteka javnog konkursa dostavi Vladi obrazloženi predlog rang liste kandidata za predsjednika i članove Savjeta Agencije.

Ograničenja za imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 20d

Za predsjednika i člana Savjeta ne može biti imenovano lice koje je:

1) u posljednjih pet godina obavljalo ili obavlja funkcije:

a) poslanika ili odbornika;

b) člana Vlade;

c) u političkom subjektu (predsjednik partije, član predsjedništva, njihovi zamjenici, član izvršnog i glavnog odbora i drugi funkcioner u političkoj partiji u skladu sa statutom partije);

2) pravosnažno osuđeno za krivično djelo zbog zloupotrebe službene dužnosti, korupcije, prevare ili drugo krivično djelo koje ga čini napodobnm za obavljanje funkcije na koju se imenuje.

Prestanak mandata i razrješenje predsjednika i člana Savjeta

Član 20e

Predsjedniku i članu Savjeta mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan i razrješenjem.

Vlada će razriješiti predsjednika, odnosno člana Savjeta, ako:

1) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;

2) ne izvršava ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno obavlja svoju dužnost;

3) svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;

4) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;

5) nastupi jedan od razloga iz člana 20d ovog zakona;

6) utvrdi da je prilikom podnošenja prijave na javni konkurs za imenovanje predsjednika ili člana Savjeta dao netačne podatke ili je propustio da pruži podatke o okolnostima bitnim za imenovanje; ili

7) na lični zahtjev.

Predsjednik ili član Savjeta zahtjev za razrješenje podnosi Vladi.

Predsjednik ili član Savjeta dužan je da o podnošenju zahtjeva za razrješenje obavijesti Savjet, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Razlozi za razrješenje predsjednika i članova Savjeta posebno se obrazlažu.

Odluka o razrješenju objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Protiv odluke o razrešenju može se pokrenuti upravni spor."

Član 11

U članu 20f stav 1 tačka 8 poslije riječi: "državnoj pomoći" dodaju se riječi: „u skladu sa zakonom o državnoj pomoći“.

Član 12

U članu 20g poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:
„Član Savjeta ne može biti suzdržan prilikom odlučivanja.”
Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 13

U članu 21 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:
„Direktor Agencije i zamjenik direktora Agencije za svoj rad odgovara Savjetu.”
Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:
„Savjet je dužan da raspiše javni konkurs najmanje 90 dana prije isteka mandata direktora i/ili zamjenika direktora, odnosno neposredno po razrješenju direktora i/ili zamjenika direktora.”

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 14

Član 23 mijenja se i glasi:

“Direktoru Agencije, odnosno zamjeniku direktora Agencije mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Direktor Agencije, odnosno zamjenik direktora Agencije može biti razriješen:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) ako je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti;
- 3) kada ne postupa u skladu sa zakonom, nestručno i nesavjesno obavlja dužnost;
- 4) kada svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) ako trajno izgubi sposobnost za vršenje dužnosti;
- 6) ako bude izabran ili počne da obavlja drugu funkciju, odnosno djelatnost nespojivu sa dužnošću u Agenciji.

Razlozi za razrješenje iz stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana posebno se obrazlažu.

Protiv odluke o razrješenju može se pokrenuti upravni spor.”

Član 15

Član 23a mijenja se i glasi:

“Na prava i obaveze predsjednika, članova Savjeta, direktora, zamjenika direktora i drugih zaposlenih u Agenciji primjenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na zarade lica iz stava 1 ovog člana primjenjuje se zakon kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Zaposleni u Agenciji, osim predsjednika, članova Savjeta, direktora i zamjenika direktora mogu ostvariti pravo na mjesečni dodatak na osnovnu zaradu u iznosu do 30%.

Predsjednik Savjeta i direktor Agencije imaju pravo na zaradu u visini koja je određena za Zaštitnika imovinsko - pravnih interesa Crne Gore, a članovi Savjeta i zamjenik direktora u visini zamjenika Zaštitnika imovinsko - pravnih interesa Crne Gore.“

Član 16

Poslije člana 23a dodaje se novi član koji glasi:

„Prava po prestanku funkcije

Član 23b

Predsjednik i članovi Savjeta, direktor i zamjenik direktora Agencije kojima je prestao mandat, zbog isteka ili na lični zahtjev u skladu sa ovim zakonom mogu se, uz njihovu saglasnost, rasporediti u Agenciji na radno mjesto koje odgovara njihovom nivou kvalifikacije obrazovanja i sposobnostima.

Predsjednik, član Savjeta, direktor i zamjenik direktora Agencije koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, ima pravo na naknadu u visini zarade koju je primao posljednjeg mjeseca vršenja funkcije.

Pravo iz stava 2 ovog člana može se ostvarivati 12 mjeseci od dana prestanka mandata. Naknada iz stava 2 ovog člana ostvaruje se na lični zahtjev, koji se podnosi najkasnije 30 dana od dana prestanka vršenja funkcije.

Prava iz stava 2 ovog člana prestaje prije utvrđenog roka, ako njegov korisnik:

- 1) zasnuje radni odnos;
- 2) bude izabran, imenovan ili postavljen na funkciju po osnovu koje ostvaruje zaradu;
- 3) ostvari pravo na penziju.

Rješenje o ostvarivanju prava iz stava 2 ovog člana donosi Savjet Agencije.“

Član 17

Član 25 mijenja se i glasi:

„Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom kojim se utvrđuju ukupni prihodi i rashodi Agencije.

Finansijski plan Agencije Savjet dostavlja Vladi najkasnije do 1. novembra tekuće za narednu godinu.

Odobrena sredstva za funkcionisanje i rad Agencije ne mogu biti manja od 0.05% tekućeg budžeta Crne Gore.

Odobrena sredstva za finansiranje i rad Agencije trebaju da obezbijede potpuno, nezavisno i efikasno obavljanje njenih nadležnosti.

O raspolaganju finansijskim sredstvima iz stava 3 ovog člana Agencija odlučuje samostalno.“

Član 18

U članu 25a stav 2 poslije riječi „Vladi“ dodaju se riječi: „i Skupštini“.

St. 3 do 5 brišu se.

Član 19

Član 25b mijenja se i glasi :

„Tajnost podataka i zaštita povjerljivih informacija

Član 25b

Predsjednik Savjeta, član Savjeta, direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije, zaposleni u Agenciji, kao i lica koja sa Agencijom sarađuju u obavljanju poslova iz ovog zakona dužni su da sa tajnim podacima, podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu i podacima o ličnosti za koje saznaju u vršenju funkcija, odnosno poslova postupaju u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, zaštita poslovne tajne i zaštita podataka o ličnosti.

Obaveza iz stava 1 ovog člana traje i nakon prestanka funkcije, odnosno radnog odnosa i drugog oblika angažovanja na osnovu kojeg lice sarađuje sa Agencijom u obavljanju poslova iz ovog zakona.“

Član 20

Član 26 briše se.

Član 21

U članu 27 stav 1 tačka 1 riječi: „ili zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane“ brišu se.

Član 22

U članu 35 stav 2 poslije riječi: „iz stava 1 ovog člana“ dodaju se riječi „koji se podnosi u pisanoj formi“,.

Član 23

U članu 39 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: pravni osnov i svrhu zahtjeva, podatke i dokumentaciju koje je potrebno dostaviti, rok za njihovo dostavljanje, kao i upozorenje na posljedice nedostavljanja traženih podataka i dokumentacije.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 24

U članu 40 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Zahtjev iz st. 2 i 3 ovog člana, naročito sadrži: pravni osnov i svrhu zahtjeva, podatke i dokumentaciju koje je potrebno dostaviti, rok za njihovo dostavljanje, kao i upozorenje na posljedice nedostavljanja traženih podataka i dokumentacije.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 25

U članu 42 stav 2 riječ „će“ zamjenjuje se riječju „može“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kada Agencija utvrdi da nema zakonskih pretpostavki za dalje vođenje ispitnog postupka utvrđivanja sporazuma u smislu člana 8 ovog zakona ili kada utvrdi da sporazum ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona, rješenjem će obustaviti ispitni postupak.“

Član 26

U članu 43 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kada Agencija utvrdi da nema zakonskih pretpostavki za dalje vođenje ispitnog postupka utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 15 ovog zakona, rješenjem će obustaviti ispitni postupak.“

Član 27

Potpoglavlje 2. „Postupak kod izuzeća“ i čl. 46 do 49 brišu se.

Član 28

U članu 50 stav 2 tač. 1 i 2 poslije riječi „prihod“ dodaju se riječi: „od prodaje roba i/ili pružanja usluga“.

Član 29

U članu 52 u uvodnoj rečenici stava 2 riječi: „u roku od 15 dana od dana“ zamjenjuju se riječju „nakon“.

Član 30

U članu 54 stav 2 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi: „4a) pristupa dobavljača ili korisnika nabavci ili tržištima;“.

Član 31

U članu 56 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako se u postupku po zahtjevu iz stava 1 ovog člana osnovano može pretpostaviti da koncentracija predstavlja zabranjenu koncentraciju iz člana 18 ovog zakona, Agencija će rješenjem pokrenuti ispitni postupak za ocjenu koncentracije.“

U stavu 3 riječi: „stava 2“ zamjenjuju se riječima: „stava 3“.

U stavu 4 riječi: „stava 3“ zamjenjuju se riječima: „stava 4“.

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 3 do 6.

Član 32

U članu 58 stav 1 poslije riječi: „člana 57 stav 3 ovog zakona“ dodaju se riječi: „ili suprotno rješenju o odbijanju zahtjeva iz člana 56 stav 1 tačka 5 ovog zakona ili drugog odobrenja“.

U stavu 2 na kraju tačke 2 tačka se briše i dodaju riječi: „kako bi se ponovo uspostavilo stanje prije sprovođenja te koncentracije.“.

Član 33

Poslije člana 60 dodaje se novi član koji glasi:

Član 60a

Zastarjelost izricanja i izvršenja periodičnih novčanih kazni

Rješenje o periodičnoj novčanoj kazni ne može se donijeti, ako protekne tri godine od dana kada je izvršena radnja koja predstavlja osnov za izricanje periodične kazne, odnosno propuštanje obaveze naložene rješenjem Agencije iz člana 60 stav 1 ovog zakona.

U slučaju kontinuiranih ili ponovljenih radnji, odnosno propuštanja izvršenja obaveza iz člana 60 stav 1 ovog zakona, rok zastare iz stava 1 ovog člana počinje teći od dana kada je takvo postupanje, odnosno propuštanje okončano.

Rok zastare iz stava 1 ovog člana prekida se sve dok je rješenje o periodičnoj novčanoj kazni Agencije predmet upravnog spora koji se vodi pred nadležnim sudom.

Svakim prekidom u smislu stava 3 ovog člana, rok zastare iz stava 1 ovog člana počinje ponovo da teče.

Periodične novčane kazne ne mogu se izvršiti ako protekne rok od tri godine od dana pravosnažnosti rješenja o periodičnoj novčanoj kazni ili pravosnažnosti odluke nadležnog suda .

Zastara iz stava 5 ovog člana počinje da teče od dana pravosnažnosti rješenja o periodičnoj novčanoj kazni ili od dana kada je učesniku na tržištu dostavljena pravosnažna odluka nadležnog suda.

Zastara iz stava 5 ovog člana prekida se svakom radnjom Agencije ili drugog nadležnog organa preduzetom radi izvršenja periodične novčane kazne.

Svakim prekidom u smislu stava 7 ovog člana, rok zastare iz stava 5 ovog člana počinje ponovo da teče.

Član 34

Član 61 mijenja se i glasi:

"Rješenja iz čl. 42 i 43, člana 56 stav 1 tačka 5 i člana 58 ovog zakona i objavljuju se na internet stranici Agencije, a dispozitiv tih rješenja u „Službenom listu Crne Gore“.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, neće se objaviti podaci koji se smatraju tajnom u smislu ovog zakona."

Član 35

U članu 62 stav 3 mijenja se i glasi:

"Agencija odlučuje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije iz člana 56 stav 1 ovog zakona u roku od 30 dana dana prijema urednog zahtjeva navedenog u potvrdi o urednosti zahtjeva."

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

"Agencija je dužna da izda potvrdu o urednosti zahtjeva koja sadrži datum od kojeg se zahtjev smatra urednim.

Ako se u toku postupka pojavi sumnja da bi koncentracija mogla imati negativan uticaj na stanje konkurencije, Agencija je dužna da o zahtjevu odluči u roku od četiri mjeseca od podnošenja zahtjeva."

Dosadašnji st. 4 i 5 postaju st. 6 i 7.

Član 36

U članu 65 stav 1 riječi: „koja je utvrđena rješenjem Agencije“ brišu se, a poslije riječi: „nadležnim sudom“ dodaju se riječi: „u skladu sa zakonima kojim se uređuje parnični postupak i postupci naknade štete zbog povrede konkurencije na tržištu“.

Član 37

Poslije člana 65 dodaje se novo poglavlje i pet novih članova koji glase:

„Va. SARADNJA SA EVROPSKOM KOMISIJOM I ORGANIMA DRUGIH DRŽAVA ČLANICA

Saradnja Agencije, pravosudnih organa i Evropske komisije Član 65a

U skladu sa Regulativom Savjeta (EU) br. 1/2003, sud nadležan za rješavanje privrednih sporova bez odlaganja obavještava Agenciju o svim sudskim postupcima koje vodi na osnovu člana 101 ili člana 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (u daljem tekstu: UFEU).

Kada Evropska komisija u skladu sa Regulativom Savjeta (EU) br. 1/2003, nadležnom sudu iz stava 1 ovog člana podnosi pisana izjašnjenja ili mišljenja o primjeni člana 101 ili člana 102 UFEU, taj sud bez odlaganja dostavlja kopiju tog pisanog izjašnjenja ili mišljenja Agenciji i strankama u postupku.

Kada Agencija u skladu sa Regulativom Savjeta (EU) br. 1/2003 dostavi nadležnom sudu iz stava 1 ovog člana pisana izjašnjenja ili mišljenja o primjeni člana 101 ili člana 102 UFEU, taj sud bez odlaganja dostavlja kopiju tog pisanog izjašnjenja ili mišljenja strankama u postupku.

Agencija i Evropska komisija mogu pisana izjašnjenja ili mišljenja iz st. 2 i 3 ovog člana koja za sud nisu obavezujuća, podnositi u bilo kom trenutku sve do donošenja konačne odluke nadležnog suda iz stava 1 ovog člana, a mogu podnositi i usmena izjašnjenja uz prethodno odobrenje suda.

Kada nadležni sud iz stava 1 ovog člana, u smislu Regulative Savjeta (EU) br. 1/2003 zatraži mišljenje od Evropske komisije, sud o tome bez odlaganja obavještava stranke, a po prijemu, kopiju mišljenja dostavlja Agenciji i strankama u postupku.

Radi obezbjeđenja jedinstvene primjene prava konkurencije Evropske unije utvrđene Regulativom Savjeta (EU) br. 1/2003, odluke sudova iz stava 1 ovog člana o sporazumima ili postupanjima učesnika na tržištu u smislu člana 101 ili člana 102 UFEU, ne mogu biti u suprotnosti sa prethodnim odlukama Evropske komisije o istom pitanju.

Ako je pred Evropskom komisijom u toku postupak utvrđivanja povrede člana 101 ili člana 102 UFEU, nadležni sud može odlučiti da li će postupak nastaviti ili će zastati sa postupkom do donošenja konačne odluke Evropske komisije. Odredba stava 7 ovog člana ne dovodi u pitanje prava i obaveze iz člana 267 UFEU. Sud iz stava 1 ovog člana dostavlja Agenciji kopiju svake odluke donijete na osnovu člana 101 ili člana 102 UFEU istovremeno sa njenim dostavljanjem strankama u postupku.

Međusobna pomoć

Član 65b

Ovlašćena lica Agencije mogu, bez donošenja rješenja o pokretanju postupka od strane Agencije, da:

- 1) sprovode istrage, dostavljaju zahtjeve za informacijama i prikupljaju informacije na osnovu zahtjeva Evropske komisije ili organa nadležnog za zaštitu konkurencije druge države članice u skladu sa ovim zakonom,
- 2) aktivno pomažu službenim i drugim licima ovlašćenim od Evropske komisije u sprovođenju istraga u skladu sa članom 20 Regulative (EU) br. 1/2003, u obimu određenom stavom 2 tog člana,
- 3) na osnovu zahtjeva nadležnog organa iz stava 1 ovog člana, utvrđuju da li se učesnici na tržištu pridržavaju istražnih radnji i odluka tog organa koje se odnose na istragu, zahtjev za dostavljanje podataka, prikupljanje informacija, prekid povrede konkurencije, privremene mjere ili utvrđene obaveze,
- 4) aktivno pomažu službenim i drugim licima ovlašćenim od Evropske komisije u sprovođenju istraga u skladu sa članom 13 Regulative (EU) br. 139/2004, u obimu određenom stavom 2 tog člana.

Agencija omogućava službenim licima organa nadležnog za zaštitu konkurencije druge države članice ili Evropske komisije i drugim licima koje taj organ ovlasti, da učestvuju i aktivno pomažu ovlašćenim licima Agencije u sprovođenju istraga u skladu sa članom 22 Regulative Savjeta (EU) br. 1/2003 ili prilikom prikupljanja informacija.

Agencija i Evropska komisija, odnosno organ nadležan za zaštitu konkurencije druge države članice, koji je zatražio pomoć Agencije, mogu razmjenjivati informacije i koristiti ih kao dokazno sredstvo, u skladu sa ograničenjima iz člana 12 Regulative Savjeta (EU) br. 1/2003.

Prilikom sprovođenja radnji u skladu sa odredbama ovog člana, organ uprave nadležan za poslove policije dužan je da pruži pomoć ovlašćenim licima Agencije i drugim ovlašćenim licima.

Nezavisno od stava 1 ovog člana, Agencija može organu nadležnom za zaštitu konkurencije druge države članice ili Evropskoj komisiji da dostavi izjavu podnosioca zahtjeva za oslobađanje ili smanjenje novčane kazne, bez obzira na formu tog zahtjeva, i to:

- 1) na osnovu saglasnosti podnosioca zahtjeva za oslobađanje ili smanjenje novčane kazne; ili
- 2) kada je isto lice za istu povredu konkurencije podnijelo zahtjev za oslobađanje ili smanjenje novčane kazne Agenciji i organu nadležnom za zaštitu konkurencije druge države članice kome se izjava dostavlja ili Evropskoj komisiji, i u trenutku njenog dostavljanja, podnosilac zahtjeva ne može da povuče informacije iz zahtjeva koje je dostavio organu nadležnom za zaštitu konkurencije druge države članice ili Evropskoj komisiji.

Agencija dostavlja izjavu i zahtjev iz stava 5 ovog člana i nadležnom sudu radi odlučivanja u skladu sa ovim zakonom, kada je to primjenjivo.

Agencija dostavlja organima nadležnim za zaštitu konkurencije drugih država članica podatke neophodne za sprovođenje ovog zakona.

Odredbe ovog člana primjenjuju se *mutatis mutandis* na saradnju i koordinaciju Agencije sa Evropskom komisijom u postupcima koji se vode u skladu sa Uredbom 2022/1925/EU. Odredbe ovog člana primjenjuju se i na međusobnu pomoć sa nadležnim organima drugih država, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.

Postupanje Agencije po zahtjevu nadležnog organa države članice za izvršenje novčane kazne

Član 65c

Agencija će na zahtjev nadležnog organa druge države članice za izvršenje pravosnažne odluke kojom je utvrđena novčana kazna, postupiti u skladu sa članom 65d stav 2 ovog zakona, samo ako je taj organ razumnim naporima utvrdio da učesnik na tržištu protiv kojeg se može izvršiti novčana kazna nema dovoljno imovine u državi članici Evropske unije nadležnog organa podnosioca zahtjeva za naplatu novčane kazne.

Agencija će postupiti u skladu sa stavom 1 ovog člana i kada učesnik na tržištu protiv kojeg se može izvršiti novčana kazna nema poslovno sjedište u državi članici Evropske unije nadležnog organa koji je podnio zahtjev za izvršenje novčane kazne.

Nadležni organ iz stava 1 ovog člana može da zahtijeva isključivo izvršenje pravosnažne odluke.

Na rokove zastare za izvršenje novčanih kazni primjenjuje se pravo države članice Evropske unije nadležnog organa podnosioca zahtjeva.

Postupak izvršenja novčanih kazni putem Jedinstvenog instrumenta

Član 65d

Agencija postupa po zahtjevu iz člana 65c ovog zakona u skladu sa pravom Crne Gore.

Zahtjevi iz člana 65c ovog zakona izvršavaju se bez odlaganja putem obrasca „Jedinstveni instrument“, uz koji se prilaže kopija odluke koja je predmet izvršenja.

Jedinstveni instrument iz stava 2 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime i prezime, odnosno naziv i adresu učesnika na tržištu ili druge podatke na osnovu kojih se može utvrditi identitet učesnika na tržištu,
- 2) sažet prikaz relevantnih činjenica i okolnosti,
- 3) rezime priložene kopije odluke koja je predmet izvršenja ili obavještanja,
- 4) naziv, adresu i druge kontakt podatke Agencije, i
- 5) rok za sprovođenje izvršenja (zakonski rokovi, rokovi zastare i sl.).

Jedinstveni instrument pored zahtjeva iz stava 3 ovog člana sadrži i:

- 1) podatke o odluci kojom se omogućava izvršenje u državi članici Evropske unije nadležnog organa podnosioca zahtjeva,
- 2) datum pravosnažnosti odluke,
- 3) iznos novčane kazne, i
- 4) informacije koje potvrđuju da je nadležni organ druge države članice podnosilac zahtjeva preduzeo razumne napore za izvršenje svoje pravosnažne odluke na svom području.

Izuzetno, u slučaju primjene člana 65c stav 2 ovog zakona, ne primjenjuje se odredba stava 4 tačka 4 ovog člana.

Jedinstveni instrument dostavlja se na crnogorskom jeziku, osim ako Agencija i nadležni organ druge države članice podnosilac zahtjeva ne dogovore drugačije.

Jedinstveni instrument predstavlja osnov za izvršenje, ako sadrži podatke iz stava 3 ovog člana, i ne podliježe priznavanju, dopuni ili zamjeni u Crnoj Gori.

Agencija preduzima sve potrebne mjere radi postupanja po zahtjevu iz člana 65c ovog zakona, osim ako:

- 1) zahtjev nije u skladu sa uslovima iz ovog člana, ili
- 2) se utvrdi postojanje opravdanih razloga iz kojih bi izvršenje zahtjeva bilo u suprotnosti sa pravnim poretom Crne Gore.

Ako Agencija namjerava da odbije zahtjev iz člana 65c ovog zakona ili da traži dodatne informacije, ostvariće komunikaciju sa nadležnim organom druge države članice podnosiocem zahtjeva.

Ako izvršenje novčane kazne ne uspije, Agencija može od nadležnog organa druge države članice podnosioca zahtjeva da zatraži naknadu troškova nastalih u vezi sa preduzetim mjerama u smislu člana 65c ovog zakona, uključujući troškove prevoda, rada i administracije.

Troškovi iz stava 10 ovog člana mogu se naplatiti od učesnika na tržištu protiv kog se novčana kazna izvršava.

Iznos novčane kazne naplaćuje se u eurima.

Mjerodavno pravo

Član 60e

U slučaju spora koji se odnosi na nezakonitost odluke koja se dostavlja ili koja se izvršava, kao i zahtjeva za dostavljanje ili izvršenje primjenjuje se pravo države članice u kojoj je sjedište nadležnog organa podnosioca zahtjeva.

U slučaju spora koji se odnosi na mjere izvršenja koje je donio nadležni organ države članice u kojoj se izvršava zahtjev ili spora u vezi sa valjanošću radnje koju je izvršio taj organ, nadležan je organ te države članice.

Član 38

U članu 67 stav 1 u uvodnoj rečenici riječi: „od 1%“ brišu se.

U tački 4 riječi: „stav 2“ zamjenjuju se riječima: „stav 3“.

Član 39

Član 69 mijenja se i glasi:

Oslobađanje od plaćanja i smanjenje iznosa novčane kazne

Član 69

Učesnik horizontalnog sporazuma može se osloboditi od plaćanja novčane kazne ako prvi obavijesti Agenciju o horizontalnom sporazumu i dostavi podatke, činjenice i dokaze koji omogućavaju pokretanje ispitnog postupka u vezi sa horizontalnim sporazumom, pod uslovom da:

- 1) u vrijeme tog obavješćavanja Agencija nije raspolagala dovoljnim dokazima za pokretanje ispitnog postupka;
- 2) u vrijeme odlučivanja o oslobađanju od plaćanja iznosa novčane kazne nema raspoloživih potrebnih dokaza kojima bi se povreda mogla utvrditi; i
- 3) nijedan drugi učesnik u horizontalnom sporazumu nije prethodno ispunio uslove za oslobođenje od plaćanja novčane kazne u vezi sa tim horizontalnim sporazumom.

Ako više učesnika u horizontalnom sporazumu postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana, nadležni sud može smanjiti iznos novčane kazne učesniku u horizontalnom sporazumu, i to:

- 1) u iznosu od 30% do 50%, ako su ispunjeni svi uslovi iz stava 1 ovog člana i prvi je dostavio dokaze iz stava 1 tačka 1 ovog člana;
- 2) u iznosu od 20% do 30%, ako su ispunjeni svi uslovi iz stava 1 ovog člana, i ako je učesnik u horizontalnom sporazumu drugi u pružanju dokaza iz stava 1 alineja 1 ovog člana;
- 3) u iznosu do 20% ostalim učesnicima u horizontalnom sporazumu, ako su ispunjeni svi uslovi iz stava 1 ovog člana i ako su nakon lica iz tač. 1 i 2 ovog stava podnijeli dokaze iz stava 1 alineja 1 ovog člana.

Bliže kriterijume za oslobođenje od plaćanja ili smanjenje iznosa novčane kazne, propisuje Vlada.“

Član 40

U članu 70 stav 1 riječ „dvije“ zamjenjuje se riječju „tri“.

U stavu 2 riječi: „četiri gorine“ zamjenjuju se riječima: „šest godina“.

Član 41

Poslije člana 72h dodaju se dva nova člana koja glase:

„Rok za usklađivanje akata

Član 72i

Statut Agencije uskladiće se sa ovim zakonom u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će uskladiti opšta akta u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Status organa Agencije

Član 72j

Predsjednik, članovi Savjeta, direktor i zamjenik direktora imenovani na osnovu Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21) nastavljaju da obavljaju svoju funkciju, do isteka mandata.“

Član 42

Poslije člana 73 dodaje se novi član koji glasi:

„Započeti postupci

Član 73a

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po zakonu po kojem su započeti.

Član 43

Poslije člana 74a dodaju se dva nova člana koja glase:

„Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 74b

Podzakonski akt iz člana 69 stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 74c

Odredbe čl. 65a do 65e ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.“

Član 44

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Predloženi zakon rješava ključne normative i institucionalne nedostatke važećeg Zakona o zaštiti konkurencije. Naime, trenutni zakon nije u potpunosti usklađen sa Direktivom (EU) 2019/1, kojom se utvrđuju obaveze država članica EU u pogledu jačanja institucionalne nezavisnosti i operativne efikasnosti njihovih tijela za zaštitu konkurencije. Osim toga, zakon sadrži neprecizne ili nepostojeće odredbe u vezi sa postupcima izricanja kazni, rokovima zastare, pravima Agencije da samostalno odlučuje o finansijskom planu, obavezom podnošenja izvještaja, kao i u pogledu učešća Agencije u međunarodnoj saradnji. Postojeće rješenje takođe ne prepoznaje u potpunosti praksu Evropske komisije, niti omogućava operativnu implementaciju svih obaveza koje proističu iz Ugovora o funkcionisanju EU.
 - Glavni uzroci problema su pravne i institucionalne slabosti u postojećem zakonu koje su proizašle iz parcijalnog usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, nedovoljne institucionalne pažnje posvećene jačanju Agencije kao nezavisnog organa, te odsustva određenih procesnih garancija u zakonodavnom okviru. Takođe, prethodne izmjene zakona nisu uzele u obzir sistemsku potrebu za uspostavljanjem finansijske i operativne nezavisnosti Agencije, uključujući i potrebu za preciznim regulisanjem statusa članova Savjeta, direktora i zaposlenih, što je dodatno produbilo razlike u odnosu na EU standarde. Dodatno, odsustvo mehanizama za efikasnu međunarodnu saradnju sa tijelima drugih država članica EU i Evropskom komisijom dodatno komplikuje sprovođenje konkurencijskog prava u kontekstu procesa pristupanja EU.
 - Zadržavanje trenutnog stanja proizvodi višestruke negativne posljedice. Prije svega, Agencija ne raspolaže svim neophodnim mehanizmima za sprovođenje prava konkurencije, što smanjuje efikasnost njene intervencije u slučajevima narušavanja tržišne konkurencije, uključujući zabranjene sporazume, zloupotrebe dominantnog položaja ili nedozvoljene koncentracije. Time se direktno ugrožava tržišna dinamika i uslovi poslovanja, što se prenosi na krajnje potrošače kroz više cijene, slabiji kvalitet proizvoda ili smanjen izbor. Dodatno, nedovoljna institucionalna nezavisnost i ograničene nadležnosti negativno utiču na percepciju regulatorne predvidivosti i pravne sigurnosti, što može obeshrabrili strane investicije. Na kraju, Crna Gora rizikuje usporavanje ili otežano zatvaranje poglavlja 8 (Politika konkurencije) u okviru pregovora sa Evropskom unijom.
 - Oštećeni subjekti obuhvataju širok spektar učesnika na tržištu, uključujući privredna društva, potrošače i samu Agenciju. Privredni subjekti su oštećeni u smislu nelojalne konkurencije i nedovoljno zaštićenog tržišnog ambijenta, pri čemu posebno trpe oni koji posluju u skladu sa pravilima. Potrošači su indirektno pogođeni jer nedovoljno regulisano tržište pogoduje rastu cijena, smanjenju kvaliteta i opštem padu inovacija. Agencija za zaštitu konkurencije je institucionalno oštećena time što je ograničena u obavljanju svoje funkcije, kako zbog nedovoljne

finansijske nezavisnosti, tako i zbog nejasno definisanih nadležnosti i procedura. U konačnici, cijelo društvo trpi zbog slabijih rezultata u oblasti tržišne efikasnosti i usklađivanja sa pravnim poretkom EU.

- Ukoliko se ne pristupi izmjenama zakona, postojaće realna opasnost da se Agencija ne razvije u tijelo koje ispunjava standarde EU u pogledu institucionalne nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti. Takođe, bez promjene propisa ne bi bilo moguće uspostaviti punu funkcionalnost u pogledu međunarodne saradnje sa organima drugih država članica EU i Evropskom komisijom, što je jedan od ključnih uslova iz ECN+ direktive. U kontekstu evropskih integracija, ovakav scenario bi mogao rezultirati neispunjavanjem obaveza iz pregovaračkog poglavlja 8, što bi imalo negativne posljedice po reputaciju i dinamiku pristupnog procesa Crne Gore.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženi zakon ima više međusobno povezanih strateških i operativnih ciljeva koji zajedno treba da obezbijede unapređenje regulatornog i institucionalnog sistema zaštite konkurencije u Crnoj Gori. Primarni cilj je potpuna harmonizacija nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom (EU) 2019/1, tzv. ECN+ direktivom, čime se ispunjavaju obaveze iz procesa pristupanja EU u okviru poglavlja 8 – Politika konkurencije. Ova harmonizacija podrazumijeva osiguranje minimalnih garancija institucionalne, finansijske i operativne nezavisnosti Agencije za zaštitu konkurencije, u skladu sa standardima EU. Zakon takođe ima za cilj jačanje normativnog okvira u pogledu procesnih pravila, naročito kada je riječ o sprovođenju ispitnih postupaka, izricanju mjera, obustavi postupka i pravilima zastare, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost i predvidivost za sve učesnike na tržištu. Dalji ciljevi uključuju unapređenje transparentnosti u radu Agencije, profesionalizaciju imenovanja i rada njenog Savjeta, kao i jačanje mehanizama međunarodne saradnje sa Evropskom komisijom i organima drugih država članica. Time se stvara regulatorni okvir koji podržava efikasno funkcionisanje tržišne ekonomije, štiti konkurenciju na tržištu i doprinosi interesima potrošača i privrede.
- Ciljevi predloženog zakona su u potpunosti usklađeni sa obavezama Crne Gore iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026, gdje je jasno definisana obaveza usklađivanja zakonodavstva u oblasti konkurencije sa pravnom tekovinom EU. Dodatno, zakon je u direktnoj vezi sa mjerilima iz pregovaračkog poglavlja 8 (Politika konkurencije), koja zahtijevaju da nacionalno tijelo za zaštitu konkurencije bude institucionalno i funkcionalno nezavisno, sa adekvatnim resursima i ovlaštenjima, te da se uspostave svi mehanizmi saradnje u okviru Evropske konkurencijske mreže (ECN).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Glavna i neophodna opcija je usvajanje predloženih izmjena zakona.
- Regulatorna opcija je preferirana jer jedino ovim putem Crna Gora može ispuniti obaveze iz poglavlja 8 i u potpunosti harmonizovati svoje zakonodavstvo sa Direktivom 2019/1/EU. Predloženi akt sistemski pristupa rješavanju svih identifikovanih slabosti i osigurava snažne institucionalne temelje za djelovanje Agencije. Uspostavlja se jasna hijerarhija odgovornosti i profesionalizacije u rukovođenju Agencijom (imenovanja od strane Skupštine), garantuje se finansijska samostalnost (minimalno 0,05% budžeta), propisuju se procesna pravila koja omogućavaju efikasno sprovođenje istraga i sankcionisanje povreda konkurencije, te se stvaraju uslovi za međunarodnu saradnju i izvršavanje obaveza prema tijelima EU. Ova opcija ima najveći efekat uz najmanji proporcionalni regulatorni teret i predstavlja uslov za održivi razvoj

konkurencijskog prava u Crnoj Gori.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predloženi zakon imaće uticaj na više interesnih grupa, s pretežno pozitivnim efektima. Direktni i pozitivan uticaj osjetiće Agencija za zaštitu konkurencije, čiji će se institucionalni kapaciteti i funkcionalna nezavisnost ojačati kroz jasnije određene nadležnosti, stabilan izvor finansiranja i proceduru imenovanja koja eliminiše politički uticaj. Privredni subjekti, posebno oni koji poštuju pravila konkurencije, biće u ravnopravijem položaju jer će tržište biti bolje zaštićeno od antikonkurentskih praksi, kao što su karteli, zloupotreba dominantnog položaja ili nezakonite koncentracije. Potrošači će indirektno imati koristi od veće tržišne konkurencije, kroz niže cijene, veći izbor i bolji kvalitet. Mogući negativni uticaji su ograničeni i odnose se prvenstveno na privredne subjekte koji će se suočiti sa strožim zahtjevima za dostavljanje podataka i većim rizikom od sankcija ukoliko krše pravila konkurencije. Takođe, biće neophodno dodatno stručno i tehničko usavršavanje zaposlenih u Agenciji, što može predstavljati administrativni izazov u prvoj fazi primjene zakona.
- Ne postoje troškovi za građane, jer se ne uvode nove obaveze koje bi zahtijevale angažovanje pravne pomoći ili plaćanje taksi. Za privredu, uključujući i mala i srednja preduzeća (MSP), ne očekuju se značajni troškovi, osim u situacijama kada su učesnici u postupcima koje vodi Agencija. U tom slučaju, troškovi se odnose na eventualne pravne i administrativne resurse potrebne za pripremu dokumentacije ili učestvovanje u ispitnim postupcima. Međutim, ove obaveze su vezane isključivo za preduzeća koja svojim postupanjem mogu ugroziti konkurenciju. Za većinu MSP-a zakon neće stvoriti dodatno opterećenje, već će im, naprotiv, omogućiti da posluju u zaštićenijem i transparentnijem tržišnom okruženju. Pozitivne posljedice donošenja propisa u potpunosti opravdavaju njegovo donošenje jer se time postiže jača zaštita potrošača, fer tržišno takmičenje i usklađivanje sa evropskim standardima, što dodatno povećava povjerenje u tržište i pravni sistem..
- Pozitivne posljedice propisa višestruko opravdavaju sve moguće troškove. Jačanje konkurencije doprinosi dugoročnom ekonomskom rastu, inovacijama, rastu produktivnosti i većoj zaštiti krajnjih potrošača. S obzirom na to da zakon donosi institucionalne i pravne reforme koje su u funkciji ispunjavanja obaveza iz procesa pristupanja EU, koristi se ne ogledaju samo u unutrašnjem tržištu, već i u jačanju međunarodne reputacije regulatornog sistema Crne Gore. Troškovi koji mogu nastati, prvenstveno za javnu upravu i učesnike u potencijalnim postupcima, ograničeni su, ciljani i proporcionalni potencijalnim koristima koje se postižu uspostavljanjem efikasnog i nezavisnog tijela za zaštitu konkurencije.
- Da, predloženi zakon direktno doprinosi jačanju tržišne konkurencije, što je ključno za stvaranje uslova pogodnih za ulazak novih privrednih subjekata. Preciznije, zakon uvodi institucionalne i procesne garancije koje obezbjeđuju pravično i transparentno tržišno okruženje, štiteći novonastala i manja preduzeća od nelojalne konkurencije velikih i dominantnih aktera. Time se otklanjaju barijere za ulazak na tržište i podstiče inovativnost, dinamika i diverzifikacija tržišnih ponuda. Poseban značaj ima to što se propisima jačaju nadzorne funkcije Agencije u postupcima kontrole koncentracija, čime se sprječava stvaranje zatvorenih tržišta i podstiče zdrava konkurencija.
- Administrativna opterećenja koja zakon uvodi su ograničena, ciljana i opravdana. Uglavnom se odnose na obaveze dostavljanja dokumenata i podataka tokom ispitnih postupaka, koje su jasno definisane i vremenski ograničene. Propis uvodi i detaljna pravila o sadržaju zahtjeva koje Agencija može uputiti učesnicima na tržištu, uključujući obavezu obrazlaganja svrhe i pravnog

osnova tih zahtjeva, čime se doprinosi pravnoj predvidivosti i smanjuje prostor za proizvoljnost. Takođe, izmjene u vezi sa zastarom i obustavom postupaka pružaju veću pravnu sigurnost subjektima. U pogledu biznis barijera, zakon ih ne stvara – naprotiv, jasno definisanim pravilima i jačanjem institucionalnog kapaciteta Agencije doprinosi njihovom smanjenju, jer se eliminiše pravna neizvjesnost i stvara transparentniji okvir za donošenje odluka koje se odnose na tržišno ponašanje.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da, za implementaciju predloženog zakona biće potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore. Zakon eksplicitno propisuje minimalni iznos za finansiranje Agencije za zaštitu konkurencije, i to najmanje 0,05% tekućeg budžeta Crne Gore (član 25). Iznos će varirati zavisno od ukupnog državnog budžeta, ali je procjena da se radi o stabilnoj i održivoj obavezi, koja neće značajno opteretiti javne finansije, a koja garantuje osnovne uslove za institucionalnu nezavisnost Agencije. Sredstva će biti usmjerena na obezbjeđenje kadrovskih, tehničkih i operativnih resursa koji su neophodni za sprovođenje zakona.
- Finansiranje Agencije biće kontinuirano, tj. tokom svakog fiskalnog perioda. Zakon predviđa redovno godišnje usvajanje predloga finansijskog plana koji Savjet Agencije dostavlja Skupštini najkasnije do 1. novembra tekuće godine za narednu godinu. Ne radi se o jednokratnom finansijskom izdvajanju, već o sistemski uspostavljenoj budžetskoj liniji kojom se garantuje održivost rada Agencije u skladu sa standardima iz ECN+ direktive. Ova stavka postaje obavezna budžetska pozicija, čime se eliminiše mogućnost finansijskog pritiska od strane izvršne vlasti.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Za punu implementaciju zakona neophodno je planirati sredstva za narednu fiskalnu godinu, s obzirom na to da je zakon novog karaktera i da uvodi eksplicitne budžetske obaveze koje ranije nijesu bile precizno definisane. U tekućem budžetu ne postoji jasno određena stavka koja garantuje minimum od 0,05% državnog budžeta za rad Agencije, te se sredstva moraju planirati u okviru budžetskih priprema za narednu godinu.
- Zakon predviđa donošenje podzakonskih akata u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu (član 74b), ali se ne očekuje da će iz tih akata proistići nove, dodatne finansijske obaveze koje nijesu već predviđene samim zakonom.
- Izmjene i dopune ovog zakona ne diraju u postojeće zakonsko rješenje koje se odnosi na prohode koje Agencija ostvaruje za Budžet Crne Gore a koji se odnose na izrečene novčane kazne za povrede pravila konkurencije od strane Suda za prekršaje kao i na naknade za odlučivanje.
- Metodologija se temelji na proporcionalnom izdvajanju iz državnog budžeta, s jasno utvrđenim minimumom od 0,05%, kako je propisano u članu 25 zakona. Ovo je relativni model koji omogućava prilagođavanje iznosa godišnjem budžetu države, čime se osigurava stabilno finansiranje, a istovremeno ne stvara rigidne finansijske barijere. Dodatno su razmatrane procjene troškova po osnovu funkcionisanja sličnih tijela u regionu i standardi iz ECN+ direktive.
- Problemi u preciznom obračunu su postojali u ograničenom obimu, prije svega zbog činjenice da u postojećem sistemu finansiranja Agencije nije postojao fiksni minimalni prag, te nije bilo

uporedive osnove za izračun. Dodatni izazov predstavlja i procjena varijabilnih troškova vezanih za međunarodnu saradnju i tehničku modernizaciju Agencije. Uprkos tome, uspostavljanjem formule od 0,05% državnog budžeta stvoren je jasan i mjerljiv model koji će u budućnosti omogućiti transparentno i stabilno planiranje.

- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.
- Obzirom na to da nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa eventualne primjedbe nijesu mogle biti uključene u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U izradi Predloga zakona o izmjenama zakona o zaštiti konkurencije učestvovao je ekspert Andrej Plahutnik, angažovan kroz projekat IPA 2020.
- Sprovedena je javna rasprava u trajanju od 20 dana (6. do 20. februar 2025. godine). Link za javnu raspravu: Javni poziv-Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije, kao i za Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi: Izvještaj sa JR- Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije
- Vidjeti prethodni odgovor.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Jedna od glavnih prepreka u implementaciji predloženog zakona može biti nedovoljna institucionalna spremnost za sprovođenje svih novih nadležnosti koje zakon propisuje, posebno u pogledu operativnih kapaciteta Agencije za zaštitu konkurencije. Iako zakon uvodi mehanizme za jačanje nezavisnosti i profesionalizaciju rada Agencije, njihova potpuna primjena zahtijeva dodatnu obuku kadrova, razvoj internih procedura i odgovarajuću tehničku podršku. Dodatna prepreka može biti odlaganje u obezbjeđivanju neophodnih finansijskih sredstava, s obzirom na to da zakon predviđa budžetsko finansiranje u minimalnom iznosu, što zahtijeva proaktivnu saradnju sa Ministarstvom finansija i Skupštinom. Takođe, postoji i rizik od nedovoljne svijesti i znanja kod privrednih subjekata o novim pravilima i ovlaštenjima Agencije, što može dovesti do nesporazuma ili slabog odziva u postupcima.
- Radi uspješne implementacije zakona, biće preduzete sljedeće ključne mjere: (1) usvajanje svih neophodnih podzakonskih akata u roku propisanom zakonom (9 mjeseci od stupanja na snagu), uključujući pravilnike o postupcima, kriterijumima za izricanje mjera i interne akte Agencije; (2) izrada i sprovođenje programa stručne obuke za zaposlene u Agenciji radi jačanja institucionalnih kapaciteta; (3) sprovođenje informativnih aktivnosti i komunikacije sa javnošću i privredom, kako bi se svi relevantni subjekti upoznali sa novim pravilima i procedurama; (4) uključivanje redovnog izvještavanja Agencije ka Skupštini Crne Gore, kao kontrolnog mehanizma za praćenje realizacije ciljeva zakona. Takođe, Agencija će ažurirati postojeće interne alate za upravljanje predmetima, evidenciju postupaka i vođenje statistika, što je važan segment za dugoročni monitoring rezultata.
- Ostvarenje ciljeva zakona pratiće se pomoću kombinacije kvantitativnih i kvalitativnih indikatora. Ključni indikatori uključuju: (1) broj sprovedenih ispitnih postupaka i prekršajnih naloga u odnosu na prethodne godine; (2) broj donesenih odluka koje sadrže mjere otklanjanja povrede konkurencije; (3) broj zahtjeva i prijava građana i privrednih subjekata; (4) broj pokrenutih i zaključenih kontrola koncentracija; (5) finansijska stabilnost Agencije mjerena redovno opredijeljenim sredstvima u skladu sa zakonom; (6) broj realizovanih aktivnosti međunarodne saradnje (razmjena sa EK i drugim nacionalnim tijelima); (7) usvajanje i primjena podzakonskih

akata u zakonskom roku.

- Primarna odgovornost za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene zakona pripada Agenciji za zaštitu konkurencije, koja je dužna da prikuplja podatke o sprovođenju svojih nadležnosti, evidentira rezultate i sačinjava godišnje izvještaje o radu. Agencija dostavlja izvještaj Skupštini Crne Gore, čime se obezbjeđuje parlamentarni nadzor nad njenim radom. Takođe, dio evaluacije sprovodiće i Ministarstvo ekonomskog razvoja, kao resorno ministarstvo nadležno za politiku konkurencije, koje će pratiti efekat zakona u širem kontekstu tržišnih reformi i harmonizacije sa EU. Konačno, indirektan vid evaluacije sprovodiće se i kroz redovne izvještaje Evropske komisije u okviru Poglavlja 8, koji uključuju procjenu kapaciteta i efikasnosti nacionalnih tijela za zaštitu konkurencije.

Datum i mjesto

23.09.2025. godine, Podgorica
Broj:

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

Nik Gjelošhaj